

Tidning för svenskarna i Estland.

Till Kustbons läsare.

Kustbon börjar med detta nummer sin 18:de årgång. Vi börja därför året med att önska våra läsare och gynnare Ett Gott Nytt År. Kustbon har under det gångna året icke haft det lätt. Den har utom sin egentliga uppgift — befrämjandet av estlandssvenskarnas kulturintressen, så väl andliga som materiella — ständigt även måst föra en annan kamp, nämligen kampen för sin egen existens. De rådande ekonomiska svårigheterna ha gjort sig synnerligen kännbara under hela året 1934 för det lilla organet. Men den har gått på oförskräckt i den förhoppningen att det så småningom åter skall börja ljusna. Vi fortsätta därför även under 1935 — och det med något ljusare utsikter: vi ha fått löften om ekonomiskt bistånd. Vi hoppas nu livligt, att våra vänner och gynnare icke glömma oss, att prenumeranterna mangannt insända sina prenumerationsavgifter och annonsörerna flitigt annonsera. I den mån detta sker vill också redaktionen göra sitt bästa vad innehållet beträffar. Det intresse man visar och det stöd man lämnar Kustbon befrämjar både direkt och indirekt vårt kulturarbete. Kustbon är det enda inhemska organ, som för estlandssvenskarnas talan, och ett tidningsorgan är varje europeiskt samhälle i behov utav.

Priset blir oförändrat. Prenumeration verkställs i utlandet genom postverket, eljest genom direkt beställning och avgiftens sändande till redaktionen.

Vi önska ännu en gång alla Ett Gott Nytt År!

Mot framtiden.

År 1935 ingår icke med någon klar och strålande himmel över vad man brukar kalla de garanterade minoriteterna runt om i Europa. Under det gångna året har man sett hur den allf starkare framflytande nationalistiska politiken löper till storms mot de främmande stammar, som leva inom den gemensamma statens ram. Vissa länder, som icke i sin grundlag lämnat garantier åt sina nationella minoriteter, ha helt enkelt fört en regelrätt utrotningskamp, medan andra, där främmande minoriteter intaga en rätt betydande plats, på allt sätt sträva efter att inskränka dessas grundlagsgaranterade frihet.

Att få åtnjuta sin bildning på sitt modernmål är en stor fördel, som människan naturligtvis ej utan strid uppger. I allmänhet torde tillvaron av främmande minoriteter i ett land kunna betyda en viss fördel för staten i dess strävan att komma på god fot med sina grannar, i det att minoriteterna utgöra en brygga och en förmedlande länk staterna emellan. Men stundom ha de till sin existens — åtmiustone enligt deras egen uppfattning — hotade minoriteterna, slagit in på vägar som ingalunda äro egnade att lugna stormen. Detta då de efter rent politiska linjer sökt anknytning till sitt eget språks huvudland för att där vinna stöd mot den stat de leva i.

I det stora hela måste man fråga sig, om minoritetsinstitutionen verkligen medfört större rättvisa i minoriteternas liv. Vi sågo före kriget en massa främmande språkstammar utsättas för mer eller mindre öppen un-

dertryckningspolitik av huvudfolket. När efter världskrigets slut en del nya stater uppstodo efter principen nationell självbestämmingsrätt, kommo dessa att i sin tur inom sina gränser hysa en hel del främmande språkelement, vilka redan nu, sedan en stark reaktion inträtt mot de garanterade minoriteterna som institution, ganska hårt ansättas. Här i Estland, där de nationella minoriteternas kulturella frihet redan från början tillskars synnerligen liberalt, har man mindre än i kanske något annat av Europas nya eller ombildade stater haft att lida under nationalismens storm mot minoriteterna. Särskilt den lilla svenska minoriteten har ganska fridfullt kunnat leva i sin lilla vrå, och de hårda bekymmer den har att lida under, ha ingalunda förorsakats av staten. Det synes som man kunde till stor del tillskriva denna lugna samvaro inom staten den omständigheten, att förbindelserna med Sverige aldrig varit förknippade med några politiska drömmar, och att den hjälp och det stöd som från Sveriges sida givits de estlandssvenska kultursträvandena alltid givits med stor takt och hänsyn till den unga statens känslor. Svenskstammen i Estland har aldrig bjudits någon "storsvensk" hand över havet och estlandssvenskarnas strävanden ha aldrig tagit sig uttryck i bildandet av en stat i staten. Det vore väl om de nationalistiska stormar, som nu gå över världen och som med en liten fläkt också nått Sveriges kuster, aldrig komme att göra sig gällande i det estlandssvenska kulturarbetet. Just den omständigheten att det från svensk

Kustbons prenumeranter uppmanas härmed att nu genast förnya prenumerationen för 1935. I annat fall kan tidningen icke sändas i fortsättningen — endast detta nummer sändes till alla förra årets prenumeranter. Beställningarna böra därför göras i god tid, så att det icke blir avbrott. Lika viktigt är det att prenumerationsavgiften insändes samtidigt med beställningen, ty tidningen behöver sina pengar.

I utlandet kan prenumerationen lämpligast verkställas genom postverket.

Kustbons redaktion.

sida hittills alltid betonats, att estlandssvenskarnas naturliga hem är inom den estniska statens ram, har förhållandet mellan Sverige och Estland aldrig irriterats genom intresset för den lilla svenska minoriteten.

Estlandssvenskarna ha som stam inga politiska intressen, det är en sanning, som man aldrig bör glömma på båda sidor om havet. Deras intressen ligga enbart på det kulturell-ekonomiska planet, och en hjälp från Sveriges sida att kulturellt och ekonomiskt möjliggöra för det lilla av ödet missgynnade folket att hålla jämna steg med landets huvudfolk i samhällslig utveckling, kan blott bidra till stärkandet av god grannsamja.

För att rätt kunna hjälpa är det dock från Sveriges sida nödvändigt att göra sig en klar ogrumlad bild av vad som i den estlandssvenska utvecklingen verkligen är av nöden. Om estlandssvenskarnas lilla stam kunde slå in på vägar som leda till Vilhelm Lundströms vackra framtidssyn — att bli ett salt i Estlands rike — så kunde den också i framtidens Östersjövärld komma att få en icke obetydlig uppgift som brygga och förmedlande länk.

Dädan och dit är det långan väg men att sträva efter höga mål stärker kraften.

För att detta skall kunna bli mer än ett vackert talesätt, måste man på båda sidor havet fatta detta mål fast i ögat, ständigt sikta på det centrala och livsviktiga i stammes liv och undvika att splittra krafterna på

ting som ligga mer fjärran från det verkligt livsgestaltande.

Att skärpa konturerna i den estlandssvenska problemställningen har Kustbon tagit till sin uppgift, och tidningens plats inom det svenska kulturarbetet må icke underskattas. Att understödja estlandssvenskarnas enda tidningsorgan bör därför ligga envar om hjärtat, som intresserar sig för den estlandssvenska stammens livsuppgift.

Carl Mothander.

Språkfrågan.

I Kustbon nr. 21 för den 15 november förra året vidrördes nationalitetsbestämmelserna här i Estland. Dessa nationalitetsbestämmelser komma nu enligt senare dekret, räknat från den 1 augusti i år i full utsträckning att tillämpas på skolorna. Om elevens far är av estnisk nationalitet måste eleven besöka estnisk skola, oavsett om modern är svenska. Ifall modern är av estnisk nationalitet och fadern svensk bestämmes undervisningspråket enligt överenskommelse föräldrarna emellan, har eleven emellertid redan fyllt 18 år får han själv i det senare fallet bestämma sin nationalitet. Detta gäller för folk- och de nya mellanskolorna men icke för de ännu existerande gamla gymnasierna, således icke heller för svenska gymnasiet nuvarande klasser.

Men om det i de svenska folkskolorna finns elever, som ha estniska fäder, d. v. s. om far är este, måste sådana elever redan från den 1 augusti övergå till estnisk skola. Undantag kunna göras av Kultusministern i en del fall, t. ex. i sådant fall om den estniske eleven har för lång väg till en estnisk skola.

För övrigt böra elever, föräldrar eller målsmän senast till den 1 augusti förete skolans föreståndare intyg på att de tillhöra resp. minoritet. I motstätt fall strykas de ur minoritetsskolans elevförteckning. Sådana intyg lämnas av Inrikesministern. Detta gäller även för skolpliktiga barn, som på hösten skola börja skolan. Det är möjligt att det genom någon senare bestämmelse kommer att göras vissa undantag för rent svenska och

rent ryska kommuner. I alla fall böra svenska föräldrar, åtminstone i blyspråkiga kommuner vara förberedda på att under sommarens lopp skaffa sig nödiga intyg från inrikesministeriet. I annat fall kan det uppstå svårigheter på hösten med barnens skolgång — ty i många fall måste nationaliteten dokumentalt fastställas. Härvid kan svenske folksekreteraren och de svenska lärarna vara föräldrarna behjälpliga.

N. B.

Presidenten Konstantin Päts höll vid årsskiftet tal till Estlands medborgare.

Talet hölls i officerarnas centralklubb och utsändes per radio över hela landet.

I talet erinrade presidenten att under det gångna året stora förändringar skett för vårt folk samt i statsapparaten, ändringar som man i början av året icke anade. De åtgärder, som den 12 mars vidtogos voro nödvändiga, vilket litet var så småningom börjat inse. Talaren framhöll: vi voro på det klara med att det icke gick att låta makten glida över i händerna på personer, som vi visste icke kunde borga för att kunna behålla den och icke heller voro i stånd att leda statens och folkets öde.

För att rätta de under 15 år begångna felen bör vårt folk organiseras, och ett sådant organisationsarbete pågår. Då detta skett bildas högre statsinstitutioner. Vi äro icke med om att skapa sådana institutioner, som bli till spe åt folket, såsom senast skedde med parlamentet. Vi böra ha folkrepresentationer, som uppskattas av folket — såsom i England.

Presidenten framhöll vidare att det ekonomiska livet börjat visa tendenser till det bättre. Arbetslösheten har övervunnits, är mindre än i andra länder. Presidenten sade: I Estland är det f. n. icke brist på arbete utan brist på folk. Folkmängden måste ökas. Estland kan föda dubbelt så mycket folk som hittills. Presidenten ansåg att det vore lyckligare med barnrika familjer och att kvinnorna mera intresserade sig för hemmen.

Gåtan kring Marskanalerna skall avslöjas.

Tusentals av universums största gåtor komma att på en gång kunna lösas, när en slipad glasmassa på tjugo ton hunnit avkylas vid Corning Glass Works i New-York och förflyttas till sin plats i det världsberömda Mount Wilsonobservatoriet i Kalifornien.

Dessa tjugo ton ha icke blivit rätt och tillräckligt avkylda och färdigslipade förrän år 1939. De skola då utgöra linsen till världens största teleskop.

Tre olika försök att framställa en vetenskapligt riktig spegel till det väldiga teleskopet ha gjorts. De båda första misslyckades. Den tredje spegeln blev däremot perfekt.

Under tio månader skall glasets nu avkylas, innan den vetenskapliga slipningen skall börja.

År 1939 beräknar man som sagt att teleskopet är fullbordat, och de vetenskapliga undersökningarna kunna då taga sin början.

Månen kommer att synas helt nära jorden, och vetenskapsmännen äro övertygade om att äntligen bli i stånd att avgöra om månen är ett fragment av jorden eller en särskild planet.

Planeten Mars blir också en nära granne till Tellus, och hemligheten med dess kanaler kommer ofelbart att avslöjas.

Einsteins relativitetsteori skall genomgå en stutlig prövning, då 2 miljarder nya stjärnor komma inom vår synkrets.

President Swinhufvud inleder försoningsveckan med tal i radio till Finlands medborgare.

Republikens president manar i sitt tal på nyårsdagen till god vilja och redligt uppsåt . . . "Må vi sluta oss somman, räcka varandra brodershanden och skjuta å sido våra onödiga tvistigheter! Vi skola vara goda och ädla mot varandra och redligen sträva till att förstå dem, vilka tänka annorlunda än vi."

Den förestående folkomröstningen i Saarområdet.

Tidningarna skriva mycket om de stora demonstrationerna i Saar — det av Tyskland och Frankrike omstridda landområdet, vars öde skall avgöras genom folkomröstning den 13 januari. Hundratals tusenden begära förening med Tyskland. Man hör visserligen både "Heil Hitler" och "ned med Hitler", men Tysklands anhängare synas ha övervikten. Den goda ordningen på tyska fronten även då det gäller demonstrationer tyder på god framgång för tyskarna, meddelas från Saarbrücken.

Oroligt i Albanien. I Albanien har det under en tid varit oroligt och situationen betecknas som allvarlig. Blodiga sammanstötningar ha förekommit mellan statsmakten och de s. k. rebelerna. Tidningarna räkna dock bestämt med att den albanska regeringen skall kunna bli herre över situationen.

Inkomna gåvor under 1934 genom Sv. Folksekreteraren.

För Revals svenska skola.

Riksför. Lokalavd. i Borås Sr. Kr. 100.—
" " Skövde " " 50.—

För auslagen, som överlämnats till väderbörande, frambäres hjärtligt tack.

N. BLEES.

Redaktionen.

Rüütli 3, Tallinn.

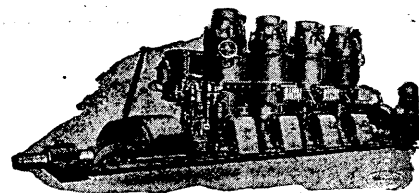
Utgiv.: Svenska Folkförbundet

Ansv. redaktör: N. BLEES.

Medarbetare: C. Mothander

Prenumerationspris:

Inrikes		Utlandet	
1 år	Ekr. 2:—	1 år	Ekr. 3:—
1/2 "	" 1:—	1/2 "	" 1:50
1/4 "	" 0:50	1/4 "	" 0:75

RÅOLJEMOTORER SKANDIA-VERKEN A. B.

LYSEKIL
Byggnadsfirman ANDERS DIÖS

SVEABLÄNDNING

Rostkaffet i blågula påsar
tillfredställer alla i parti från
ENGWALL HELLBERG A. B. GÄVLE

Aktieb. LUDVIG SVENSSON

KINNA
rekommenderar sina välkända tillverkningar.

Överum

är namnet, som garanterar verklig kvalitet å plogar och plogdelar.

Norrköpings Kemiska Undersökningsanstalt,

Norrköping. Tel. 1249.
Utför kemiska analyser och provtagningar.
Inneh.: Civiling. John Wanselin, stadskemist.

MJÖLK är både mat och dryck
och det hälsosammaste av alla födoämnen
HALMSTADSORTENS MEJERIFÖRENING

Lundaortens Mejeriförening.

LUND, tel. 123, 1500
Rekommenderar
sina förstklassiga mejeriprodukter.

Prima PORTLAND CEMENT

från
A/B Gullhögens Bruk, Skövde.

HANSA
STOCKHOLM

Aktiekapital och reservfond
Kr. 6.000.000

FÖRSÄKRING

Avdelningskontor i Reval:
Jaani Tjän. 11

Glöm ej

att Ni inbesparar 20% av arbetstiden om Ni använder

ORSIA vedsågblad

Efterfråga dessa i närmaste järnaffär.
Tillv: A/B ORSA Sägbladsfabrik,

Ensamförsäljare:

Birger Olssons Järnhandel, Orsa.
Tel. Namnanrop. Telegramadress:
Järnbirger.

Gör Edra inköp av
M JÖLK och MEJERPRODUKTER
i någon av våra butiker. Långtidspasteuriserad
mjölk och prima mejerismör.
Jönköpings Mejeriförening.

AXEL JOHANSSONS
CHARKUTERIAFFÄR, TRANÅS
Rekommenderas. Uppköper Fläsk, Kalv,
Får, Ägg, Smör, Levande slaktdjur.
Telefon 173, Telefon 404.

TAGE HÅKANSSONS
Konditori, Kafé och Wienerbageri Kloster-
gatan 10 - Lund
Rekommenderas
Tel.: Konditoriet 603, Brödbutik. 360

Hotel BORÅS
Rekommenderas.
Ubrdsamt ö. Persson.

Vid besök i Kalmar köpas
CHARKUTERIVAROR
fördelaktigast hos
CARL JOHANSSON
Larmgat. 40, Kalmar. Tel. 12, 10 42.

ULRICEHÄMNS STADS OCH REDVÄGS HÄRADS SPARBANK

Betalar högsta gällande sparkasseränta.

SPARBANKEN I KARLSKRONA
Grundad 1827.

Betalar högsta ränta å insatta medel.
Utämnnar lån på förmånliga villkor.

Norrtälje stads och Mellersta Roslagens Sparbank.

hålls öppen varje helgfri dag kl. 10 f.m. - 2 e.m.
Gottgör högsta gällande ränta

Vega är bra, Vega är bäst
Vega är kaffet, som drickes mest.

A.-B. Eric Lindvall,
Uppsala

Kronans Materialaffär

Tel. 781 - Borås - Tel. 781.
Specialitet: HANDESKRÄM.

HÄLSINGBORGS NYA SPARBANK

HÄLSINGBORG
Gottgör högsta gällande ränta
å insatta medel.

E. Petterssons
Möbleringsaffär
Etabl. 1876 GÄVLE Tel. 324 o. 1206 MÖBLER
och MATTOR.

Förstklassiga varor från
Hälsingborgs Mjölcentral
Försäljningsställen i alla stadens delar

VEGA

separatorn är enkel, lättskött, renskummande
och slitstark. Lämnar sina köpare största till-
fredsställelse och valuta. Priset billigt.
Agenter antagas.
Eskilstuna Separator A.-B. ESKILSTUNA

Bästa drivkraft för fartyg
av alla slag är

Marin-
motorn **J. M.** June-
Munkteill
A.-B. JÖNKÖPINGS MOTORFABRIK
Tel. 197, 897 - JÖNKÖPING - Telegr. Moto,

A.-B. A. P. JONSSON & Co.
Storgatan 25 * Västerвик
Telefoner 57, 373 och 1001. Kontor Stadens och
ortens största parti- och minutaffär i Järnva-
rbranschen

SE PÅ SLANTEN
SE PÅ PRISET
köp i

KONSUM ALFA
GÄVLE

EWE

margarin

hög kvalitet

låg pris

Reserverad annonsplats!

Vart ska jag gå för att få de bästa och billi-
gaste charkuterivarorna? Jo till billigaste
Charkuterivarorna? Jo till

Einar Johanssons
Charkuteriaffär

Johannesborg 6. Torget. S. Långg. 26.
Tel. 1582. Kalmar. Tel. 1452.
Gör ett besök och Ni blir belåten!

A.-B. LYCKES SÖNER
Fiskebäckskil.

Konservfabrik för inläggning av finare
anöjvis och sillkonserver. Tel. 15

HUSMDRAR!

Begär alltid Hvilans mejeriprodukter
ÅKARP
Smör, Mjölk & Gräddor.

SKELLEFTEÅ- och
FILIPSTADSBRÖDET

är nu bättre än någonsin.
Övertyga Eder därom.

FERD. AHLSTRÖM
Fläsksalteri och Charkuteriaffär
Tel. 43 00 Norrköping Tel. 2 40
Kött-, Fläsk- och Charkuterivaror
i parti och minut

ÖSTBERGS KONDITORIER
Stadens äldsta och bästa. Firman grund. 1872.
Östra Storgatan 9, tel. 131 och 18 25
Västra Storgatan 3, tel. 6 04.
Frukost- och Lunchbrickor.
JÖNKÖPING.

E. W. Just

Blekert-Färgeri - Merserisation
Tel. 1 48 BORÅS Tel. 21 48

Besök Ölingsås!

A.-B. GESTRIKLANDS YLLEFABRIK
JÄRBO
FILTAR VADMAL SPORTTYGER

H. ANDERSSONS A.-B.
LANDSKRONA

Första klass Slakteri- & Charkuteriaffär
rekommanderas.
Alltid väl sorterade och prima varor till
dagens lägsta priser. Tel.: BUTKEN
Föreningsg. 4 80. Saluhallen 10 8.

BURE AKTIEBOLAG **BURE A**
(Skellefteå distrikt)
Tillverkar och försäljer:
Sågade och hyvlade TRÄVAROR, LÄDBRÅ-
DER samt vit MEKANISK MASSA

TRELLEBORGS STUVERI A.-B.
TRELLEBORG
Medlem av Södra Sveriges Stuvareförb.
Telegr.-adr. „Stuveribol.“ Tel. 5 56

Olofströms

Rostfria Kokkärl
rekommanderas

Kinnaströms Väveri A.-B. Kinna
Randiga och rutiga bomullstyger, Bomullsfla-
nell, Crepe-Frotteer, Poplin, Silkesblustyg,
Zefyr, Bolstervar, Cover. Coat, Jacquardbolster,
Kadettyg, Möbiltyg.

KUMLA SKOFABRIK
Riks. 54 KUMLA Riks. 54
Rekommenderar sin tillverkning av Grövre o.
Finare SKÖDON.

Herdina Lindebergs eftr.
Inneh.: Anna Sultan Tel. 178
Stora Torget 3. Linköping
1:sta kl. Konditoriserivering
Försäljning av: Choklad, Konfekt,
Bakelser och Småbröd.
Beställningar emottagas.

Falu Yllefabriks Aktiebolag, Sägmyra.
Filtar, Schalar, Plaidar i ri..haltigt urval kvali-
téer och mönster Vadmal-, Ulster-, Dräkt-
och Sporttyger, Honespun- och Cheviottyger.
Svenskullgarner.
Ombud antagas för uppsamling av löngods där
vi förut icke äro representerade.

GEFLE NYA STUVERIAKTIEBOLAG
Gävle

Medlem av Norrlands Stuvareförb.
Telegramadr.: Stowing. Tel. 277

Besök Uärnamo!

OTTO JANSSONS SKOFABRIK

Jakobsdal JÖNKÖPING Telefon 23
Randsydda skodon, Mans- och Goss-
skodon, Slitstarka. Goda passformer.
Efterfråga J-sons skodon. Bör finnas i alla
väl sorterade affärer.

DAVID SJÖGREN
Byggmästare

Tel. 58. Stängnäs.
Utför Nybyggnader och Reparationer. Ritnin-
gar, Kopieringar och Kostnadsberäkningar
Kontrollantskap samt Värderingar.

DEN GYLDENE FREDEN

vid Järntorget, Stockholm
Tel. 10 80 29

BESÖK LINKÖPING.

Nya Centralbryggeriet.
Linköping.

ESKILSTUNABODEN
Parti- och Minutförsäljning av: Huskvarna Jakt-
och Salongsgevä. Bil- och Cykelgummi, Cykel-
delar, Sportartiklar. Fiskredskap. Bosättnings-
artiklar. Kuvertsilver. Järn- & Byggnadsmaterial.
Väl sorterat lager. Lägsta priser.
Tel. 28, 34. August Johanson. Växjö.

**VÄSTERBOTTENS
LÄNS SPARBANK UMEÅ**
Grundad 1854. Gottgör högsta
gällande inlåningsränta.
Hemsparbössor utlånas.

VID BESÖK I VÄXJÖ REKOMMENDERAR
JÄRNVÄGSRESTAURANTEN
VÄXJÖ sitt erkänt goda kök. Fullständig
spritservering. Förstklassig musik. På som-
maren enda platsen i staden för härlig
parksvering. God plats för bilar.

**Gynna Linköpings
affärsföretag!**